

Apunts de llengua

(publicat a *L'Heura digital* 68, 27 de febrer de 2015)

La mida sí que importa!

Avui parlarem de tres signes que tenen usos diferents però que s'assemblen molt —de fet, només es diferencien per la llargada—, i que per això sovint es confonen. Aquests signes són el guionet, el semiguió i el guió. Vegem en quins casos els hem de fer servir.

El guionet (-) i el guió (—). On és la diferència?

El guionet (-) s'anomena també *guió curt* o *guió petit*, en contraposició amb el guió utilitzat en els incisos (funció que comparteix amb els parèntesis i les comes), les enumeracions i els diàlegs. Normalment s'escriu unit als mots que enllaça, sense deixar cap espai entremig, i és més petit que la meitat del guió. S'utilitza per:

- Marcar la **partició de mots** a final de ratlla.
- Compondre els **numerals** cardinals i ordinals quan s'han d'escriure amb lletres.
- Escriure les formes dels **pronoms febles** que no s'apostrofen darrere el verb.
- Formar alguns **mots compostos**.

Exemples:

vint-i-cinc, dues-centes, vuitanta-set

escriuiu-nos, rentant-te, prendre-us, portar-lo, pren-los

plats-i-olles, penja-robes, cama-sec, Puig-reig, cara-xuclat, sud-africà

El guió (—) s'anomena també *guió llarg*. En un **incís**, el primer guió s'escriu enganxat a la primera lletra del mot que el segueix, i el segon, enganxat a l'última lletra del mot que el precedeix. En una **enumeració**, cal deixar un espai en blanc entre el guió i el mot que el segueix. En els **diàlegs**, s'obre la intervenció de l'interlocutor amb un guió, sense deixar cap espai en blanc, i es marquen també amb guions els incisos del narrador. Exemple:

—*Quina pluja ens va caure!* —*va dir la Sara*—. *Semblava que no hagués de parar mai.*

Entre el gran i el petit, el mitjà (–)

El menys, guió mitjà o semiguió (–) és el signe intermedi entre el guionet i el guió. Es fa servir com a signe de subtracció, separat per un espai en blanc a cada banda. Exemple:

$$4.832 – 751 = 4.081$$

Unit per l'esquerra a una quantitat, indica que es tracta d'un nombre negatiu. Exemple:

$$-2 \text{ } ^\circ\text{C}$$